

VRESELIJK VERLANGEN

Een verzameling
smachtende
Mammoetjes

INHOUD

Voorwoord

7

Nadia de Vries

Het zweet stroomt

11

Michaël Van Remoortere

Trauerarbeit

17

Basje Boer

Muffins

31

Annemart Pilon

Verviervoudigen

41

Deryn Rees-Jones

14 Little Pieces on Love

49

Valentijn Hoogenkamp

Mr. Limpy

63

Michiel J. Ris

Vijf sonnetten aan Dionysus

met beeld van JONVOBI

67

Ilse Josepha Lazaroms

Niets persoonlijk

75

Shira Wolfe

Dream Elegies. First Elegy:

After the Red Room

met beeld van Laslo Antal

93

Yormie Aboe Dzaki

Letting Go

met beeld van Omar Aboe Dzaki

115

Jameisha Prescod

East London Was Ours

129

Annemieke Dannenberg

'Misschien is God een keel
die stokt'

135

Emma Laura Schouten

Tussen ziek en gezond.

De hiërarchie van ziektes

met beeld van Peter De Voecht

145

Kevin Headley

De prijs van vrijheid

met beeld van Desmond Kerk

161

Over de makers

169

VOOR

Fannah Palmer

WOORD

Net iets meer dan twee jaar geleden hoorde ik van mijn stagebegeleider bij Van Oorschoot over uitgeverij HetMoet. Een vrouw genaamd Elte Rauch had eigenhandig een uitgeverij opgericht en zocht nu mensen om haar te helpen met de redactie. Ik ging langs op de historische zeilboot op het Marineterrein in Amsterdam, waar de uitgeverij gevestigd is. Enthousiast liet ze me de prachtige boeken zien die ze tot dan toe in haar eentje had uitgegeven. Al haar ideeën spraken me aan, waaronder haar idee van de maandelijks online stukken waar ik, pas afgestudeerd, de regie over kreeg. Mammoetjes, zo zouden ze gaan heten, naar de mammoet in ons logo die zich uit zijn kader beukt. Stuk voor stuk vol mammoetkracht – en elk ervan móest gelezen worden.

Twee jaar lang heb ik me elke maand gewijd aan het vinden van een mogelijke Mammoetschrijver. Op elke eerste dag van de maand verscheen hun stuk – vaak met beeld, soms ook met een audioversie – op de website van HetMoet. Tijdens dit proces heb ik niet alleen prachtige stukken mogen lezen, maar ook enorm veel boeiende mensen leren kennen, vaak ook in het echt, op evenementen of op ons kantoor

aan wal, op de NDSM-werf in Amsterdam. Dat hadden Elte en ik ons twee jaar geleden niet kunnen voorstellen. Ten eerste was er de pandemie – wat is ‘in het echt’? – en ten tweede is uitgeverij HetMoet sindsdien meer dan exponentieel gegroeid.

Nu is hier eindelijk de allereerste Mammoetbundel, die onze allereerste Mammoetschrijver, Nadia de Vries, de titel *Vreselijk verlangen* heeft gegeven. Als mensen verlangen we altijd naar van alles: naar andere mensen, naar spullen, naar een betere wereld – zo ook onze Mammoetschrijvers.

Voor zover ik weet voelt verlangen bijna altijd hetzelfde: als een soort knellende sensatie in je borstkas, alsof je hart het gebrek hiermee probeert te compenseren. Verlangen voelt als spanning. Misschien is het daarom ook zo’n passend en veelvoorkomend onderwerp in de literatuur. De spanning ontstaat, bouwt op – maar of die zich ontlaadt? Daar kom je achter aan het eind van het verhaal.

Maar wáár je naar verlangt, varieert. In deze allereerste Mammoetbundel wordt er onder andere verlangd naar erkenning: van belangrijk en tijdrovend werk, van ziektes (ook de onzichtbare), van ieders menselijkheid. Wat als de human resources-afdeling je inhumain behandelt, als een cijfer in een systeem, zoals Ilse Josepha Lazaroms in haar Mammoetje beschrijft? Of wat als je, zoals Annemart Pilon aankkaart, niet voldoende verdient met een baan waar je zielsveel van houdt?

Ook wordt er verlangd naar duiding van dromen en naar vriendschappen waarin je alles aan de ander kwijt kan. Naar vrijheid, liefde en God. Maar ook naar een trui, een surrogaatpiemel en schone straten. Veel van zulke verlangens

zijn persoonlijk, maar gaan tegelijkertijd over iets groters: de hunkering naar een leefbare planeet voor iedereen, of naar een gelijkwaardige behandeling, ongeacht wie je bent. Yormie Aboe Dzaki creëert met zijn Mammoetje bijvoorbeeld een krachtige analogie van de klimaatcrisis. Valentijn Hoogenkamp wil zich simpelweg op zijn gemak voelen in zijn eigen lichaam. Kevin Headley laat zien dat vrijheid voor sommigen een veel te hoge prijs heeft.

Maar soms is verlangen simpelweg niet meer dan dat knellende, onverklaarbare gevoel. Een verlangen naar verlangen, dat kan ook. Of een verlangen naar iets meer, iets anders, iets wat wellicht nog nooit heeft bestaan, waar geen woorden voor zijn. Toch hebben alle Mammoetschrijvers de woorden gevonden. Het verlangen moet er nu eenmaal uit: gezegd, geschreven, en vooral (door jullie!) gelezen. Alle makers in deze bundel voelden iets knellen wat ze kwijt moesten – waarom niet op papier? – en wat gelukkigerwijs bij ons terecht is gekomen.

Een deel daarvan is nu door ons samen ondergebracht in deze bundel, *Vreselijk verlangen*. Je vindt er korte verhalen, essays en poëzie van schrijvers, dichters, vertalers, filosofen en filmmakers. Vaak wordt hun werk vergezeld van beeld, soms door henzelf gemaakt en soms door anderen die al even geïnspireerd waren door de tekst als wij. Lees je de tekst liever in een andere taal, of houd je ervan voorgelezen te worden? Bij bijna elk stuk kun je een QR-code vinden naar een vertaling en/of een audio-opname van de tekst. Literatuur is er immers voor iedereen. Het moe- ehm, is broodnodig.

HET ZWEET

Nadia de Vries

STROOMT

01
.09.
21

Buister het Mammoetje hier

Read the Mammoth in English here

‘Ik kan je niet meer zien,’ zei hij.

Het was een onverwachte uitspraak. Ik had net een olijf in mijn mond gestopt, een bijzonder vlezige die me deed smakken, wat mijn positie op dat moment niet ten goede kwam.

Hij keek even weg voordat hij verderging.

‘Ik wil de komende tijd op mezelf zijn. Het is nodig om op een paar belangrijke punten aan mezelf te werken. En het is niet goed voor me als ik nu met iemand samen ben. Ik

ga een ingrijpende periode tegemoet. Ik heb stilte nodig, en rust, vooral.'

Een ingrijpende periode, dat klonk heftig. Ik vroeg me af of hij misschien ziek was. Ja, het kon niet anders, hij moest een ernstige ziekte hebben waaraan hij mogelijk zou sterven. Maar waarom zou hij alleen willen zijn als hij mogelijk zou sterven? Wie zou zijn hand vasthouden tijdens de behandeling? Wie zou hem het nierbekken van wegwerpkarton aanreiken wanneer hij kotsen moest? Precies – ik.

Drie weken geleden hadden we elkaar via een app ontmoet. Op mijn profiel had ik gezegd dat ik niet op zoek was naar iets serieus, hij had vermeld dat hij geen onenightstands wilde. In het grijze gebied troffen we elkaar. Eerlijk is eerlijk: in liefde op het eerste gezicht geloof ik niet, maar dit kwam er wel akelig dichtbij!

Sinds we elkaar hadden leren kennen hadden we maar liefst drie films gezien samen, waarvan twee in de bioscoop. Mijn beste vriendin had hij al ontmoet, per ongeluk, toen we chips haalden bij de avondwinkel voor de ene film die we bij mij thuis keken. Aan zijn vrienden zou hij me nog voorstellen, zei hij. We hadden plannen om een keer een dagje naar het strand te gaan. Ik had mijn lenzenvloeistof al bij hem in de badkamer gezet.

En nu was er afstand.

'Ben ik dan niet lief voor je geweest?' vroeg ik hem. 'Vind je me niet aantrekkelijk genoeg?'

'Jawel. Maar daar gaat het nu niet om. Dit is größer dan dat.'

Ik hoefde geen details te weten. Het was een verloren situatie, ik kon het zien aan zijn gezicht en horen aan zijn dictie. Ik moest een stap terug nemen. Afscheid nemen.

Misschien wel voorgoed!

Het moest allemaal nog even bij me inzinken. Dat we nooit samen in een tent zouden liggen. Dat hij nooit een foto van me zou maken op een berg. Dat we nooit ziek zouden worden van dezelfde oester. Over een tijdje zou ik zelfs zijn stem vergeten.

Er moest gerouwd worden.

Over het algemeen ben ik een strategisch mens. Ik ben het type dat haar leven zorgvuldig uitkient. Als ik op vakantie ga, neem ik pleisters en een fluitje mee. Als ik een verlies te verduren krijg, geef ik mijzelf voldoende ruimte om dat te verwerken.

(Mijn hielen zullen niet bloeden, mijn lijk zal niet gevonden worden op een snelweg naar Côte d'Azur.)

'Mag ik een trui van je hebben?' vroeg ik.

In zijn ogen las ik scepsis. Zijn stem klonk een octaaf hoger toen hij antwoordde.

'Een trui? Waar heb je die in godsnaam voor nodig?'

'Om te rouwen. Zie je, dit is allemaal nogal onverwacht, en om de schok te boven te komen wil ik een object om me aan vast te houden. Zodat ik afscheid kan nemen van ons, van het idee van ons, op een tempo dat voor mij goed voelt. Ja, ik zie je fronsen, maar het is geen onzin. Ik heb hier eens over gelezen in een blad dat in een wachtkamer lag. Het is een beproefde techniek. Ze noemen het *continuing bonds*.'

'Continuing bonds.'

'Ja. Dat is de theorie waarop ik een beroep doe. Voor het rouwen.'

'Oké... Laat me er even over nadenken.'

Hij verdween naar het toilet. Hij bleef er lang. De eerste terrassen gingen al sluiten, ook al was de zon nog lang

niet onder. Het waren de hondsdagen. Er hing zwoelheid en wanorde in de lucht. Voor mijn gemoedsrust maakte ik de olijven op.

Toen hij terugkwam had hij de bon bij zich. De rekening was betaald, zoveel wilde hij me duidelijk maken, dit was de pleister op de wonde die hij had aangericht.

‘Ik heb erover nagedacht. En het kan wel. Ik heb nog wel iets liggen, denk ik. Maar beloof me dat je er geen vieze dingen mee gaat doen. Niets op het internet, dat sowieso! En ook geen grimmige rituelen.’

‘Beloofd.’

‘En als je er een verhaal over schrijft, of het voor je boek gebruikt, dan publiceer ik onze chatgeschiedenis. Sorry, dat klonk gemener dan ik het bedoelde. Maar als ik hiermee instem moet ik wel een troef hebben.’

‘Afgesproken.’

We namen afscheid. Hij sprong op zijn huurfiets, ik in een taxi. De chauffeur stond erop om een gesprek met me te voeren. Ik deed alsof ik daarvan gediend was, ik glimlachte veel en vroeg hem naar zijn leven. Ik wilde geen slechte beoordeling op mijn passagiersprofiel. Ik zei het al, ik ben strategisch.

Vijf dagen later werd er een pakje bezorgd. Het paste niet door de brievenbus, het was maar goed dat ik thuis was. Het was een doos van een wijnwinkel die ik wel kende, een populaire natuurwijnzaak, waar hij schijnbaar zijn drank inkocht. Zijn eigen adres had hij doorgekrast, het mijne had hij met pijlen omcirkeld zodat de postbode niet in de war zou raken. ‘*Ontvanger*’, uitroepteken, uitroepteken.

In het pakje zat een kersttrui. Een heel lelijke kersttrui, groen en wit gestreept, met een afbeelding van een hulsttak

erop genaaid. Ik rook eraan. Hij rook naar wol en verder niets. Misschien was de trui wel nooit gedragen. Dat had ik weer – afgescheept met een zoetmaker. Daar gingen mijn continuïng bonds!

Dit kon zo niet.

Tot mijn opluchting had hij me nog niet geblokkeerd. Zijn profielfoto was nog steeds zichtbaar in het kleine rondje naast de naam die ik hem in mijn telefoon had gegeven. Volgens de statusupdate was hij twintig minuten geleden nog online geweest.

‘Ik moet één ding zeker weten,’ schreef ik hem. Ik zette een punt achter de zin, om te laten zien dat het menens was. ‘Ben je ziek?’

Het duurde even voordat hij weer online kwam. Pas na een uur werden de vinkjes blauw. Hij had mijn bericht gelezen, dat was onmiskenbaar, maar hij reageerde er niet op. Ik moest volharden. Ik moest recht door zee zijn!

‘Hallo?’ probeerde ik opnieuw. ‘Ga je dood???’ Drie vraagtekens, om te benadrukken dat mijn zorgen oprecht waren.

Opnieuw werden de vinkjes blauw. Hij typte iets – een reactie:

‘Godverdomme.’

Daarna was zijn profielfoto niet zichtbaar meer.

Die kerstrui van hem, die had niet alleen een hulsttak. Er zaten ook nog kleine, nepzilveren belletjes aan, die rinkelde als je bewoog. Als je te hard bewoog deden ze niets. Ze prikten in mijn zij wanneer ik de trui naar bed droeg.

Het was nog steeds juli. De hondsdagen. Veel te heet om in bed een trui te dragen.

Toch deed ik het.